

בדמותה. זה שפֿתוב רָאָה חַיִּים
עם אֵשָׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ. התּוֹרָה
היא טוב. זהו שפֿתוב פי לֶקַח
טוב נִתְּתִי לָכֶם, וְאִשְׁתּוֹ הִיא
בדמותה. זה שפֿתוב מֵצֵא אֵשָׁה
מֵצֵא טוב. סוֹף סוֹף עֲשֶׂרָה
דְּבָרִים נֶאֱמָרוּ בְּזֶה וְעֲשֶׂרָה בְּזֶה,
וְהָרִי פְּרִשׁוּתָה הַחֲבָרִים.

תקון חמשה עשר

בְּרֵאשִׁית זֶה יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ
שפֿתוב קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה
רֵאשִׁית תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית בְּלִי
עֲרֻבוּכֵיָא אַחֲרָת, וּמְשׁוּם שְׁהִיא
קֹדֶשׁ, אֵין לוֹ הִרְפָּכָה מִמִּין אַחֵר,
וּמְשׁוּם שְׁהוּא קֹדֶשׁ, אֵין לוֹ
הִרְפָּכָה שְׁצָרִיף בּוֹ שְׁמִירָה אֶל
בֵּת זֹגוֹ שְׁהִיא ה', וּמְשׁוּם זֶה
רֵאשִׁית תְּבוּאָת ה', אֵין בּוֹ פְּגָם.
זֶהוּ שפֿתוב וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם, אֵין
בּוֹ פְּסֻלָּת, (צָרִיף לְהִיּוֹת שְׁמוֹר) פְּרִי זֶה
לְמִלְכָּךָ רְאוּי, וּמְשׁוּם כְּפֹךְ, כָּל
אוֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא אֲלֵיהֶם
נָאֵם יְהוָה.

שְׁזָהוּ עֵץ הַחַיִּים, שְׁפָרְיוֹ סֵם
חַיִּים, בֵּת זֹגוֹ שְׁמוֹרָה לוֹ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, עֲלֵיָהּ נֶאֱמַר
וְלֶקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי
לְעוֹלָם, גַּם - לְרַבּוֹת בֵּת זֹגוֹ, סֵם
הַחַיִּים שְׁלוֹ, וְהוּא שׁוֹמֵר אוֹתוֹ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּמִי
שְׁרוּצָה לְטַל אֶת בֵּת זֹגוֹ, כְּמוֹ
אוּרִיָּה שְׁהַקְדִּים אֶת דָּוִד, נֶאֱמַר
בּוֹ כָּל אוֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא
אֲלֵיהֶם נָאֵם יְהוָה.

שְׁבֵת זֹגוֹ שֶׁל צְדִיק הִיא מִצָּה
שְׁמוֹרָה, לְגַבִּי מִצָּה שְׁלָמָה
עֲשִׂיָּהּ, וּמִי גֵרָם אֶת זֶה שְׁתַּהֲיָה
בֵּת זֹגוֹ מִצָּה שְׁמוֹרָה לְגַבִּיו?
מְשׁוּם שְׁשֹׁמֵר הַטְּפָה שְׁלוֹ, וּמִי
שְׁפּוֹגֵם הַטְּפָה שְׁלוֹ, נִקְרָאת בֵּת

יח) עֵץ חַיִּים הִיא לְמַחְזִיקִים בָּהּ, וְאַתְּתִיָּה אִיהִי
בְּדִיוֹקְנָהָּ, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (קהלת ט ט) רָאָה חַיִּים
עִם אֵשָׁה אֲשֶׁר אֶהְבֶּתָּ, אוּרִיָּתָא אִיהִי טוֹב,
הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (משלי ד כב) כִּי לֶקַח טוֹב נִתְּתִי
לָכֶם, וְאַתְּתִיָּה אִיהִי בְּדִיוֹקְנָהָּ, הִדָּא הוּא
דְכְּתִיב (שם יח ב) מֵצֵא אֵשָׁה מֵצֵא טוֹב, סוֹף סוֹף
עֲשֶׂר מְלִין אֶתְמַר בְּהֵאֵי, וְעֲשֶׂר בְּהֵאֵי, וְהָא
אוּקְמוּהָ חֲבָרִיא.

תקונא חמיסר

בְּרֵאשִׁית דָּא יִשְׂרָאֵל, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (ירמיה
ב ג) קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רֵאשִׁית
תְּבוּאָתָהּ, רֵאשִׁית בְּלֵא עֲרֻבוּכֵיָא אַחֲרָא, וּבְגִין
דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ, לֹא הָוָה לִיָּה הִרְפָּכָה מִמִּינָא
אַחֲרָא, וּבְגִין דְּאִיהוּ קֹדֶשׁ, לִית לִיָּה הִרְפָּכָה
דְּצָרִיף בֵּיה נְטִירוֹ לְגַבִּי בֵּת זֹגִיָּה דְּאִיהִי ה',
וּבְגִין דָּא רֵאשִׁית תְּבוּאָת ה', לִית בֵּיה פְּגִימוֹ,
הִדָּא הוּא דְכְּתִיב (בראשית כה כז) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם,
לִית בֵּיה פְּסוּלָת, (צָרִיף לְמַהוּ נְטִיר) אִיבָא דָּא
לְמַלְפָּא אַתְחַזִּי, וּבְגִין דָּא (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלֵיו
יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא אֲלֵיהֶם נָאֵם יְיָ.

דָּדָא אִיהוּ עֵץ הַחַיִּים, דְּאִיבָא דִּילִיָּה סֵם חַיִּים
בֵּת זֹגִיָּה, נְטִירָא לִיָּה בְּעֵלְמָא דִּין
וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, עֲלָה אֶתְמַר (בראשית ג כב) וְלֶקַח
גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעוֹלָם, גַּם לְרַבּוֹת
בֵּת זֹגִיָּה, סֵם חַיִּים דִּילִיָּה, וְאִיהוּ נְטִיר לִיָּה
בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְאַתִּי, וּמָאן דְּבַעֵי לְנִטְלָא
בֵּת זֹגִיָּה, כְּגוֹן אוּרִיָּה דְּאַקְדִּים לְדָוִד, אֶתְמַר
בֵּיה (ירמיהו ב ג) כָּל אוֹכְלֵיו יֶאֱשָׁמוּ רָעָה תְּבֵא
אֲלֵיהֶם נָאֵם יְיָ.

דְּבֵת זֹגִיָּה דְּצְדִיק אִיהוּ מִצָּה שְׁמוֹרָה, לְגַבִּי
מִצָּה שְׁלִימָה עֲשִׂיָּהּ, וּמָאן גְּרִים דָּא
לְמַהוּי בֵּת זֹגִיָּה מִצָּה שְׁמוֹרָה לְגַבִּיהּ, כְּגִין
דְּנִטֵר טְפָה דִּילִיָּה, וּמָאן דְּפָגִים טְפָה דִּילִיָּה, אַתְקַרִּי בֵּת זֹגוֹ מִצָּה פְּרוּסָה

זוגו מצה פרוסה, לחם עני, וסוד הדבר - כל מי שמזלזל בלחם או בפירוני לחם, שהם טפות בכזית, עניית רודפת אחריו, אלא צריך לשמר הטפות שלו שלא יזרק אותם במקום שלא צריך, ומשום זה פרושהו בעלי המשנה, כבדו את גשותיכם פי כן תתעשרו, והכבוד שלהן לשמר טפה ראשונה שלא יעשה בה פסולת.

שפסקת של אברהם ויצחק גרמו לאמה של עשו וישמעאל שהשתעבדו בבניהם בגלות, והנסיון שלהם באש וספין הציל אותם משרפה והרג שלהם.

ועקב, משום שלא היתה בו פסולת, נאמר בורעו בגלות, וישכן ישראל בטח בדרך עין ועקב. נאמר כאן בטח בדרך ונאמר שם ביציאת הגלות יהו"ה בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא התערבו בבניו ערובי של גרים, ומשום זה אין מקבלים גרים לימות המשיח, שעליהם, על זרע ועקב נאמר גפן ממצרים תסיע. מה גפן לא מקבלת הרפכה ממין אחר, כך זרעו היו שומרים אות ברית ולא מקבלים הרפכה ממין אחר, וכל מי ששומר אות הברית, זוכה למלכות, כמו שיוסף, וישראל בגלל ששומרים ברית זוכים למלכות, ונאמר בהם כל ישראל בני מלכים, ומשה משום ששמר את הברית, נאמר בו ויהי בישרון מלך. אשרי הוא מי ששומר הברית.

תקון ששה עשר

בראשית זו חלה, זהו שכתוב ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה, והרי פרושהו שאדם היה חלתו של עולם, ומנין לנו

לחם עני, ורזא דמלה כל מאן דמזלזל בנהמא, או בפירוני דנהמא, דאינון טפין בכזית, עניות קא רדיף אבתריה, אלא צריך לנטרא טפין דיליה, דלא יזריק לון באתר דלא אצטריך, ובגין דא אוקמוהו מארי מתניתין, אוקירו לנשייכו פי היכי דתתעתרו, ואוקירו דלהון לנטרא טפה קדמאה, דלא יעביד בה פסולת.

דפסולת דאברהם ויצחק, גרים לאומה דעשו וישמעאל דאשתעבדון בבניהון בגלותא, ונסיונא דלהון באשא וספינא, שזיב לון משריפה והרג דלהון.

ועקב בגין דלא הוה ביה פסולת, אתמר בזרעיה בגלותא (דברים לג כח) וישכן ישראל בטח בדרך עין ועקב, אתמר הכא בטח בדרך, ואתמר התם במפקנו דגלותא (שם לב יב) יי' בדרך נחננו ואין עמו אל נכר, לא אתערבון בבנוי ערוביאי דגירי, ובגין דא אין מקבלים גרים לימות המשיח, דעלייהו דזרע ועקב אתמר (תהלים פ ט) גפן ממצרים תסיע, מה גפן לא מקבלא הרפכה ממין אחרא, כן זרעיה הו' נטרין אות ברית, ולא מקבלין הרפכה ממין אחרא, וכל מאן דנטיר אות ברית זכי למלכו, (דף לא ע"א) כגוונא דיוסף, וישראל בגין דנטרין ברית זכו למלכותא, ואתמר בהון כל ישראל בני מלכים, ומשה בגין דנטר אות ברית, אתמר ביה (דברים לג ה) ויהי בישורון מלך, זכאה איהו מאן דנטר ברית.

תקונא שיתסר

בראשית דא חלה, הדא הוא דכתיב (במדבר טו) ראשית עריסתיכם חלה תרימו תרומה, והא אוקמוהו דאדם חלתו של עולם